

Protocol ondersteuning niveau 3

Cambreur College – schooljaar 2026/2027

Dit document is door de ondersteuners op het Cambreur College te Dongen in samenwerking met het adviesteam Portfolio opgesteld en is onderdeel van het ondersteuningsnetwerk.

Versie 1.1

Voorwoord

Vanuit ondersteuningsnetwerk heeft het Cambreur College een protocol opgesteld ter ondersteuning van leerlingen binnen het ondersteuningsniveau 3. Dit plan is een groeidocument en zal gaandeweg verder ontwikkeld worden op basis van ervaringen met de uitvoering van de verschillende onderdelen. De plannen die worden gemaakt, zijn het gevolg van de gewijzigde situatie van een samenwerkingsverband voor de begeleiding van deze leerlingen, waarbij het Cambreur College een van de scholen is die toenemende zorgvragen op zich zal nemen.

In dit document leest u hoe de identiteit van onze school terugkomt in de al bestaande begeleiding en hoe deze terug zal komen in de verder ontwikkelde begeleiding. Er is een scheiding aangebracht tussen het daadwerkelijk ondersteuningsplan dat van toepassing is zodra een leerling met een ondersteuningsbehoefte wordt aangemeld en de stappen die nodig zijn om de ondersteuning op te starten.

Dongen, 1 oktober 2025

dhr. D. Houtdijk

Inhoudsopgave

Identiteit van de school.....	1
Niveaus van ondersteuning.....	3
Ondersteuningsniveau 1	3
Ondersteuningsniveau 2	3
Ondersteuningsniveau 3	3
Toelating ondersteuning	4
Basisvoorwaarden binnen het Cambreur College.....	4
Stappenplan PO naar VO.....	4
Verwijzing naar het VSO	5
Protocol	6
Voortraject protocol.....	7
Bijlage	8
1. Stappenplan aanmeldroute.....	8
2. Toelichting oriënterend gesprek met ouders.....	9
3. Toelichting contact met PO	10
4. Toelichting tweede gesprek ouders en leerling	11
5. Toelichting afweging plaatsing en ondersteuningsniveau	12
6. Aanvraag bij Toelaatbaarheidscommissie (TC)	13
7. Traject Ondersteuning.....	14
Voortraject ondersteuning.....	14
8. Doorlopende gespreksrichtlijnen	15
Opstart/ kennismaking	15
Protocol begeleiding.....	15

Identiteit van de school

Dit protocol is opgesteld vanuit de vijf kernwaarden van het Cambreur College (STAGE), waardoor de identiteit van de school verweven is in de zorg die wij onze leerlingen bieden.

Samen

Op school vinden we het belangrijk om dingen samen te doen. Leerlingen, ouders en teamleden hebben ieder een aandeel hierin. We werken samen aan onderwijs en leren van elkaar. We praten met elkaar in plaats van over elkaar. We delen mooie en minder mooie momenten. We staan midden in de lokale gemeenschap en maken verbinding met de wereld om ons heen. De school met de verschillende teams vormt een eenheid in verscheidenheid.

Naast de mogelijkheden die wij buiten de klas aanbieden, streven wij er ook naar om binnen de klas een inclusievere samenleving te creëren. Wij zien sterke ontwikkelingen bij onze leerlingen op dit gebied en merken dat de acceptatie van een klasgenoot met een duidelijke zorgvraag steeds meer toeneemt. Het leren van hoe anderen omgaan met bepaalde beperkingen kan erg krachtig zijn en in de klas kunnen leerlingen leren begrip te tonen naar anderen toe. Uiteindelijk bereiden wij leerlingen voor om na het voortgezet onderwijs een stap te zetten in de richting die het beste bij hen past. Gedurende hun tijd op het Cambreur College proberen we als school de leerlingen zoveel mogelijk te begeleiden in hun gekozen richting, maar ook hen te laten oriënteren op andere mogelijkheden. Ze zullen als individu en als groep verbindingen met de 'wereld' gaan leggen.

Thuis zijn

Iedereen voelt zich thuis op school, we zijn gastvrij en we zijn een goede buur. We creëren een veilige en goede sfeer en komen met plezier naar school, waar hard gewerkt wordt en gelachen mag worden. We ervaren de school als een warm nest. We zijn eerlijk, integer en gaan respectvol met elkaar om. We zien elkaar en bieden elkaar graag hulp.

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte hebben nog meer baat bij het gevoel van veiligheid op school. Door dagelijks samen met een vertrouwd gezicht de dag op een prikkelarme manier te starten, dragen wij bij aan dit gevoel. Daarnaast worden de leerlingen zorgvuldig in bepaalde klassen geplaatst en indien nodig worden ze gedurende de eerste periode begeleid naar hun klas. Hierbij staat het gevoel van de leerling centraal en worden handelingen waar mogelijk op maat gemaakt om tegemoet te komen aan hun behoeften.

Ambitie

We zijn een moderne, verrassende en eigentijdse school met ambitieuze medewerkers en leerlingen en dat zien we terug in onze lessen en buitenlesactiviteiten. We blijven continu nieuwsgierig naar de wijze waarop we onszelf kunnen verbeteren. Tegelijkertijd zijn we trots op de school die we zijn en de medewerkers en leerlingen die deze school maken. We durven te dromen, te experimenteren en letterlijk en figuurlijk onze grenzen te verleggen. We leren van onze tegenslagen en genieten van onze successen.

Al sinds de oprichting van het Cambreur College verwelkomen wij een diverse groep leerlingen binnen onze school. Onze school is sterk in het leveren van op maat gemaakt onderwijs voor elke van onze leerlingen. Wij proberen te blijven innoveren en streven naar verbetering, zoals nu met een

samenwerkingsverband binnen het ondersteuningsnetwerk. We verleggen onze grenzen om een nog breder scala aan leerlingen te verwelkomen en om hen op maat gemaakt onderwijs te bieden. Ook komend schooljaar zullen we ervaringen opdoen en leren van elke situatie die voortvloeien uit deze samenwerking.

Groei

Binnen de school staat de mens centraal. We besteden veel aandacht aan persoonsvorming. We geven elkaar ruimte om het beste uit onszelf en elkaar te halen. Bij ons mag je fouten maken. Door zelfreflectie ontdekken we waar onze kwaliteiten en verbeterpunten liggen en krijgt iedereen de ruimte om zichzelf optimaal te ontwikkelen.

De leerlingen die ondersteuning ontvangen, krijgen tijdens gesprekken met hun ondersteuner de gelegenheid om kwaliteiten en verbeterpunten binnen de school aan te geven. Het is ook zo dat zij vanuit een andere invalshoek naar bepaalde zaken binnen de school kijken, wat deze input zeer waardevol maakt. Samen met deze leerlingen worden ook doelen opgesteld, variërend van dagelijkse tot periodieke doelen. In de beginfase zal de leerling begeleiding krijgen bij het voeren van reflectieve gesprekken en opstellen van doelen. Uiteindelijk krijgt de leerling steeds meer ruimte om zijn persoonlijke leer- en groeiplan op te bouwen, natuurlijk onder de begeleiding van een ondersteuner of mentor.

Eigenaarschap

Wij durven initiatief te nemen, durven met voorstellen te komen. Gevraagd en ongevraagd nemen we de verantwoordelijkheid om taken op ons te nemen en deze met enthousiasme uit te voeren. Bij hindernissen dragen we zelf oplossingen aan, zijn we flexibel en kunnen we improviseren waar nodig. Wij durven anderen, collega's en leerlingen, verantwoordelijkheid te geven. We vragen om tussentijdse reflectie en verantwoording achteraf.

Eigenaarschap staat centraal bij bijna alle initiatieven, waardoor wij onderwijs op maat kunnen bieden waarin de leerling zelf betrokken is bij de ontwikkeling hiervan. Iedere leerling mag zijn gevoelens uiten en krijgt de ruimte om zelf aan te geven wat goed voor hem of haar voelt. De ondersteuners en mentoren staan in dit proces door middel van gesprekken met de leerling en observaties uit te voeren om te beoordelen in hoeverre de leerling verantwoordelijkheid kan dragen. Indien er ruimte is, zullen deze leerlingen deze verantwoordelijkheid ook krijgen. Reflectieve gesprekken spelen hier een cruciale rol, net zoals het contact met de ondersteuner en mentor.

Niveaus van ondersteuning

Binnen het Cambreur College worden drie niveaus van ondersteuning gehanteerd.

Ondersteuningsniveau 1

Leerlingen met een hulpvraag of problematiek die voldoende hebben aan de ondersteuning die het Cambreur College in de reguliere lessen biedt en de begeleiding van de mentor, kunnen rekenen op extra cognitieve of sociaal-emotionele ondersteuning binnen de basisondersteuning, zoals faalangstreductietraining, die voor alle leerlingen beschikbaar is.

Ondersteuningsniveau 2

Leerlingen met een hulpvraag of problematiek krijgen op regelmatige basis (wekelijks tot enkele malen per week) extra ondersteuning van een begeleider binnen het Cambreur College. Deze extra ondersteuning bestaat doorgaans uit begeleiding op sociaal-emotioneel gebied en/of hulp bij het plannen en organiseren van schoolwerk en kan zowel individueel als in groepsverband worden aangeboden. Daarnaast is er regelmatig contact met ouders en/of betrokken hulpverleningsinstanties.

Voorbeelden van deze ondersteuning zijn reflectieve gesprekken met de leerling over situaties waarin hij of zij vastliep, bijvoorbeeld doordat anderen niet werden begrepen of door het verwerken van te veel prikkels. Het doel van deze begeleiding is om de leerling vaardiger te maken op het gebied van studievaardigheden en sociaal-emotioneel functioneren.

Ondersteuningsniveau 3

Leerlingen met een hulpvraag of problematiek die een hogere frequentie en intensiteit (meerdere malen per week of dagelijks) aan ondersteuning nodig hebben, zowel binnen als buiten de klas vallen onder de ondersteuning van niveau 3. Hierbij is de afspraak om binnen maximaal 12 weken de ondersteuning ook weer af te schalen en het eigenaarschap van het proces terug te geven aan de leerling. De mentor zal de gemaakte afspraken verder monitoren en indien nodig via de OCO weer opschalen. Tijdens dit proces vindt er frequent afstemming plaats met ouders en/of betrokken hulpverlening.

De leerling loopt bijvoorbeeld meerdere keren per week vast in zijn prikkelverwerking, waardoor er een begeleide time-out nodig is of een aangepaste werkplek binnen de klas. Tevens heeft deze leerling vaker dan wekelijks hulp nodig bij de planning en organisatie van zijn onderwijs, om te leren hoe hij overzicht kan behouden, of is er huiswerkbegeleiding nodig waarbij extra aandacht wordt besteed aan studievaardigheden en/of executief functioneren. Ook wordt er bijvoorbeeld meer structuur en veiligheid aangeboden middels interventies binnen de klas en een dagopstart en -afsluiting (check-in en check-out). Daarnaast hebben deze leerlingen behoefte aan intensievere sociaal-emotionele ondersteuning, zowel individueel als in groeps- of klassenverband, van een ambulant begeleider en vakdocent.

Het gaat om leerlingen die het reguliere lesprogramma volgen. Zij worden dus niet elk uur van de dag begeleid, maar wel op dagelijkse of wekelijkse basis. De ondersteuning is voor lichte problematiek waarbij de ondersteuning gedurende maximaal 12 weken intensief betrokken is bij de schooltijd van de leerling.

Toelating ondersteuning

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte en een diagnose ASS en AD(H)D, kenmerken hiervan, of vergelijkbare problematiek die in het reguliere onderwijs kunnen functioneren, kunnen vrijwel direct met ondersteuning starten op het Cambreur College, mits zij voldoen aan de onderstaande punten.

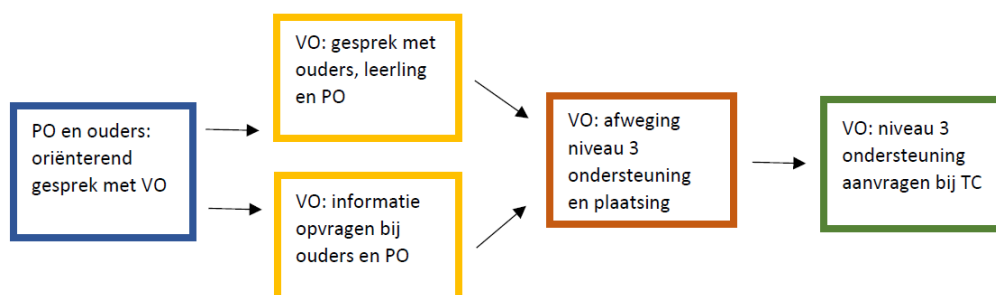
- Diagnose autisme/kenmerken autisme-spectrum-stoornis waarvan het onderzoeksrapport niet ouder dan 2 jaar is. Indien het rapport te oud is, dan is een aanvulling met kind-kenmerken en ondersteuningsbehoefte door een bevoegd professional nodig. Dit is ook het geval wanneer er sprake is van andere (co-morbide) problematiek.
- Ontwikkelingsperspectief plan (OPP) van de basisschool is aangeleverd, anders stellen wij dit indien nodig op tijdens het eerste schooljaar.
- Postcodegebied samenwerkingsverband Portvolio Tilburg e.o.

Basisvoorwaarden binnen het Cambreur College

- Fysiek aanwezig zijn op school en een (aangepaste maar wel opbouwend) lesrooster kunnen volgen.
- Kunnen participeren in de verschillende lessen en tijdens de lessen in voldoende mate tot leren komen.
- Kunnen omgaan met en participeren in klassen van >30 leerlingen.
- Kunnen omgaan met lokaalwisselingen.
- Kunnen omgaan met verschillende docenten/lesgevers en begeleiders.
- Extra ondersteuning accepteren.
- Zich voldoende veilig voelen op school/binnen de reguliere onderwijs setting.
- Contact kunnen maken met en zich laten sturen en helpen door docenten en begeleiders.
- Zich in voldoende mate kunnen houden aan de gestelde grenzen en gedragsregels binnen de school (niet zorgen voor onveiligheid)

Stappenplan PO naar VO

November tot maart:

Mocht een leerling met ondersteuningsniveau 3 op het Cambreur College starten, dan wordt er een speciaal arrangement aangevraagd en zal deze leerling onder het ondersteuningsplan vallen. Dit plan, wat verder in het document besproken wordt, kan ook ingezet worden voor leerlingen met andere (co-morbide) problematiek. De aanvraag van het arrangement is uitsluitend voor leerlingen met niveau 3 ondersteuning en zal geëvalueerd worden door toelaatbaarheidscommissie (TC) van Portvolio.

Verwijzing naar het VSO

Wanneer is verwijzing naar het VSO of OPDC een mogelijkheid? Als het een leerling, ondanks extra ondersteuning en onderwijsaanpassingen (zoals beschreven bij niveau 3), niet lukt om aan de basisvoorwaarden van het regulier onderwijs te kunnen voldoen. De leerling kan hierdoor niet op een goede manier functioneren binnen de reguliere schoolsetting. Het gaat niet om een incident of afzienbare periode, maar om een langere periode, structurele/terugkerende zorgen of een crisissituatie. De school is handelingsverlegen en het welbevinden en de (onderwijs)ontwikkeling van de leerlingen komen in het gedrang.

Leerlingen worden doorgaans verwezen naar het VSO of het OPDC wanneer er sprake is van complexe multi-problematiek waarvoor de reguliere scholen te weinig expertise en mogelijkheden hebben om dit adequaat te kunnen begeleiden.

In het geval van leerlingen met ASS gaat het bijvoorbeeld om leerlingen die daarnaast te maken hebben met co-morbide problematiek zoals AD(H)D, depressie of hoogbegaafdheid, waarbij er sprake is van (ernstig) schoolverzuim, systeemproblematiek en/of grensoverschrijdend gedrag. Hierdoor is er structurele intensieve begeleiding in een kleinere setting nodig op zowel didactische als sociaal-emotioneel gebied. Vaak is er tevens nog geen passende hulpverlening betrokken of heeft deze tot op heden niet het gewenst effect.

Er wordt voor het OPDC gekozen wanneer het de verwachting is dat de leerling tijdelijk intensieve ondersteuning nodig heeft, waarna de leerling mogelijk in staat zal zijn om terug te keren naar het Cambreur College of een andere school voor regulier onderwijs. Voor deze leerlingen geldt dat wordt ingeschat dat er op termijn zonder ondersteuning van het OPDC kan worden gefunctioneerd binnen het VO en een regulier diploma kunnen behalen. Bij uitzonderingen kunnen leerlingen die in de eindfase van het VO zitten, begeleid worden tot en met hun eindexamen binnen het OPDC.

Leerlingen van wie wordt ingeschat dat zij structureel (tot en met het behalen van hun diploma) intensieve ondersteuning nodig hebben, zoals die wordt aangeboden binnen het VSO, kunnen hier (direct) naar worden verwezen. Bij deze leerlingen komt hun ontwikkeling en welbevinden binnen de reguliere onderwijssetting in het gedrang, ondanks de inzet van extra ondersteuning of een maatwerktraject binnen de school in combinatie met passende hulpverlening.

De leerling is bijvoorbeeld niet in staat om met verschillende lesgevers en lokaalwisselingen om te gaan en hebben kleinere klassen, één of enkele vaste docenten en een kleinere (overzichtelijke en veiligere) schoolsetting nodig om te kunnen voldoen aan de basisvoorwaarden en aan onderwijs toe te komen.

Ook indien gedurende het traject op het OPDC blijkt dat de leerling de geboden ondersteuning nodig blijft hebben om te kunnen functioneren binnen het regulier onderwijs (ook wanneer bijvoorbeeld de schoolgang hersteld is en/of de rust in thuissituatie waardoor de leerling weer aan onderwijs toekomt) kan de leerling doorverwezen worden naar het VSO.

Protocol

Overzicht van ondersteuningsplan dat voor iedere leerling met ondersteuningsniveau 3 kan worden ingezet in het eerste leerjaar. *(mogelijk dat leerlingen met andere problematiek ook baat hebben bij bepaalde onderdelen van het ondersteuningsplan)*

Doelstelling	Inzet/middel	Aantal p/w	Uitvoerder
1.1 Aanmelding school	Algemene aanmeldingsprocedure (ouders melden ondersteuningsbehoefte)	n.v.t	
1.2 Beoordeling ondersteuningsaanvraag	- Gesprek met ouders. (mogelijk) rondleiding leerling en contactpersoon, vervolgesprek ouders. - Indien nodig opstellen OPP voor mogelijke aanvraag arrangement.	ca. 1 uur	- OCO - Ondersteuner
1.3 Aanvraag arrangement	Een arrangement aanvragen bij Portfolio wanneer de ondersteuningsbehoefte van de leerling niveau 3 overstijgt. (het niveau te bepalen door school)	n.v.t	OCO i.c.m. ondersteuner.
2.1 Structurele start procedure	Dagelijkse check in/ check out prikkelarme ruimte aangepast aan het rooster. (wenselijk om met name starttijd dagelijks hetzelfde te houden)	5x p/w	Gebouw A: lokaal 007. Ondersteunend personeel leerling zaken. Gebouw B: lokaal B10 Ondersteunend personeel leerling zaken.
2.2 Overprikkeling	Bij het moment dat leerlingen overprikkeld raken in de reguliere les, kunnen zij zich melden bij de prikkelarme ruimte. Ook is het na overleg mogelijk om in de prikkelarme ruimte te pauzeren.	5x p/w	Gebouw A: lokaal 007. Ondersteunend personeel leerling zaken. Gebouw B: lokaal B10 Ondersteunend personeel leerling zaken.
2.3 Huiswerkbegeleiding	Docentassistentes zijn aanwezig en kunnen ingezet worden op aanvraag.	2x p/w	Docentassistentes.
3.1 Maatwerk op gebied van sociaal-emotioneel en studievoordigheden	Individuele coaching gesprekken.	maatwerk	Ondersteuner.
3.2 Samenwerking ouders en hulpverlening	Contact met ouders en evt. hulpverlening over de voortgang.	maatwerk	Ondersteuner.
4.1 Kennisoverdracht	Minstens 1x per periode kennis delen over specifieke leerlingen tussen de ondersteuner, vakdocenten en collega's middels een overleg.	-	Ondersteuner, vakdocenten en collega's.

Vanaf het tweede leerjaar is het mogelijk om op een lagere frequentie hulp te krijgen van de desbetreffende begeleider (afbouwend). De ondersteuning zal meer bij de mentor liggen met de benodigde voorkennis van het voortraject. Indien nodig zal er altijd ruimte blijven voor het inbrengen van een extra ondersteuner, die ook een adviserende rol kan hebben. De OCO zal als tussenpersoon dienen en inschatten of mogelijke begeleiding moet worden opgebouwd of een andere richting vereist.

Voortraject protocol

Overzicht van voortraject betreft het ondersteuningsplan.

Doelstelling	Inzet/middel	Einddatum	Uitvoerder
1.1 Inventarisatie huidig schooljaar	Eerste beeld alle bestaande leerlingen met ondersteuningsbehoeftes. (<i>onderverdelen in niveau 1 t/m 3</i>)	Vóór zomervakantie.	OCO.
1.2 Inventarisatie nieuw schooljaar.	Compleet beeld van alle nieuwe aangemelde leerlingen met ondersteuningsbehoeftes. (<i>onderverdelen in niveau 1 t/m 3</i>)	Vóór zomervakantie.	OCO.
1.3 Aanvraag arrangement	Een arrangement aanvragen bij Portfolio wanneer de ondersteuningsbehoefte van de leerling niveau 3 overstijgt.	Eind november.	Ondersteuner en OCO.
2.1 Prikkelarme ruimte	Zorgen dat er op elk moment van de week een pedagoog aanwezig is in het rooster van de prikkelarme ruimtes		Gebouw A: lokaal 007. Ondersteunend personeel leerling zaken. Gebouw B: lokaal B10 Ondersteunend personeel leerling zaken.
3.1 Inzet interne begeleiding	Ondersteuners ASS en AD(H)D (HOU en AKE) Ondersteuners HB (GAS en GRV)	-	OCO zet ondersteuners in waar nodig.
3.2 Inzet externe begeleiding	Overzicht van samenwerkingsverbanden en waar nodig mogelijk ingezet kunnen worden.	-	Netwerk OCO.
4.1 Draagvlak/ bekendheid team(s)	Teamvergaderingen gebruiken om in huidig schooljaar kennis te creëren voor onderwijs aan leerlingen met ondersteuningsbehoefte niveau 1 t/m 3.	Teamvergaderingen	Ondersteuners, OCO en LECO.
4.2 Expertise ondersteuners	Opleidingen autisme op de werkvloer en/ of hoogbegaafdheid specialist.	-	-
4.2 Expertise overdracht Portvolio	Expertise uit samenwerkingsverband Portvolio halen (jaarlijks)	Sept-juli	Ondersteuner ASS en AD(H)D
4.3 Expertise vakdocenten	Jaarlijkse trainingen en cursussen voor docenten binnen Kwadrant.	-	OCO en LECO.

Bijlage

1. Stappenplan aanmeldroute

Stappen aanmeldroute Cambreur College ondersteuningsniveau 3

1. Oriënterend gesprek met ouders op locatie

Zie bijlage 2, pagina 13

Een rondleiding voor ouders waarin uitleg wordt gegeven over de geboden ondersteuning en de verwachtingen worden besproken. Daarnaast wordt besproken welke informatie nodig is om een aanvraag voor ondersteuningsniveau 3 te doen.

2. Contact met het PO: informatie opvragen

Zie bijlage 3, pagina 14

Er wordt contact gelegd met het primair onderwijs (PO) om informatie over de leerling te verkrijgen. Ook wordt gestart met het verzamelen van relevante dossierinformatie.

3. Gesprek met ouders, leerling en contactpersoon van het PO

Zie bijlage 4, pagina 15

Tijdens een rondleiding met de leerling worden de ondersteuningsbehoeften van de leerling uitgevraagd. Ook wordt besproken wat binnen de school wel en niet mogelijk is. Het PO wordt expliciet bevraagd over de ondersteuningsbehoefte en hun inzet.

4. Afweging plaatsing en ondersteuningsniveau (dossieronderzoek)

Zie bijlage 5, pagina 16

Op basis van de gevoerde gesprekken en de verzamelde documenten wordt beoordeeld of de leerling in aanmerking komt voor ondersteuningsniveau 3.

5. Aanvraag ondersteuningsniveau 3 bij de Toelaatbaarheidscommissie (TC)

Zie bijlage 6, pagina 17

Alle informatie uit de gesprekken en documenten, inclusief input van Indigo, wordt verwerkt om een aanvraag in te dienen bij de Toelaatbaarheidscommissie.

6. Formuleren van handelingsadviezen en ondersteuningsbehoeften

Zie bijlage 7, pagina 18

Een puntsgewijs overzicht van handelingsadviezen wordt opgesteld voor de mentor (coach), vakdocenten en begeleider. Deze adviezen worden besproken in het team en verwerkt in Magister.

2. Toelichting oriënterend gesprek met ouders

Toelichting en voorbeeldvragen gesprek met ouders
- Dit gesprek wordt, indien mogelijk, gevoerd door 2 personen van de VO-school. - Voorstellen wie je bent en wat je functie is. - Bespreek de verwachtingen en het doel van dit gesprek - Benoem duidelijk; de VO-school beslist of de leerling geplaatst wordt. De VO-school geeft het arrangement voor ondersteuningsniveau 3 niet af, dit loopt via de Toelaatbaarheidscommissie (TC). De TC beoordeelt: kent toe, wijst af of geeft doorverwijzing VSO indien nodig. De VO-school kan dus nog geen toezegging doen.
Voorbeeld vragen:
<i>Algemene vragen</i> - Gezinsamenstelling? - Wat is er leuk aan uw kind? - Waar is uw kind goed in? - Heeft uw kind vriendjes en vriendinnetjes? - Hoe maakt uw kind contact met anderen? - Heeft uw kind hobby's/ welke buitenschoolse activiteiten heeft uw kind? - Hoe gaat/ komt uw kind naar school toe? - Heeft uw kind het naar zijn zin op school?
<i>Doorvragen op gedrag en ondersteuningsbehoeften</i> - Als uw kind overprikkeld is, hoe uit hij zich dan? - Kunnen we preventief iets betekenen voor uw kind? Dus kunnen we voorkomen dat hij overprikkeld raakt? Wat dan? - Hoe kun je zien aan uw kind dat hij overprikkeld raakt? - Wat heeft hij het kind dan nodig? - Hoe doen ze dat nu op de basisschool? - Hoe denkt u dat uw kind op de overstap van PO naar VO zal reageren? - Wat heeft uw kind (extra) nodig voor een goede overstap/ start? - Bent u zich bewust van de verschillen tussen PO en VO in setting en ondersteuning (uitleggen)? Wat denkt u dat dit voor uw kind betekent? - Wat doet de basisschool om het goed te laten gaan? - Wat zien we aan uw kind als hij op zijn gemak is/ zich goed voelt?
<i>Voorgeschiedenis:</i> - Is er een onderzoeksverslag? Hoe oud is dat? - Door wie is uw kind onderzocht? - Is er sprake van een diagnose? - Gebruikt uw kind medicatie? - Is er hulpverlening betrokken? Welke en met welke intensiteit? - Mogen wij (t.z.t.) afstemmen met de betrokken hulpverlening? - Heeft u een foto van uw kind, zodat we een beeld hebben over wie wij gesproken hebben. -
Let op: denk aan toestemmingsformulier/ toestemming vragen voor uitwisseling informatie. Toestemmingsformulier dient ondertekend te worden door: ouders en directeur VO-school. Ouders kunnen ook per mail toestemming geven voor informatie-uitwisseling.

3. Toelichting contact met PO

Toelichting contact tussen het Cambreur College en PO

- Dossierinformatie en documenten opvragen bij PO.
- PO wordt gevraagd om een OPP op te stellen indien dit er niet is.
- Na tweede gesprek met ouders en leerling wederom afstemming zoeken met PO (blijven afstemmen tot de nodige informatie verkregen is).
- Je wil in beeld krijgen welke ondersteuningsbehoeften de leerling heeft. Denk aan de IVO-velden:
 1. Aandacht/tijd.
 2. Onderwijsmateriaal.
 3. Ruimtelijke omgeving.
 4. Expertise.
 5. Samenwerking andere organisaties.

Mogelijke vragen aan het PO

- Wat is er op een positieve manier bijzonder aan deze leerling?
- Waar is de leerling goed in?
- Welk advies VO heeft de leerling gehad?
- Waar heeft hij moeite mee/ wanneer kan de leerling vastlopen?
- Welke begeleiding is dan nodig?
- Hoe ziet zijn gedrag er dan uit?
- Laat het kind al eerder signalen zien, zodat je preventief kunt handelen in het belang van het kind?
- Hoe gaat het kind om met andere leerlingen?
- Hoe gaat het kind om met volwassenen?
- Wat doen jullie om het goed te laten gaan?
- Is er een OPP?
- Is er een onderwijsconsulent van Plein013 betrokken?
- Is er hulpverlening betrokken bij deze leerling?
- Zo ja, welke, hoe lang en waarom?
-

Let op: bevraag het PO ook m.b.t. de overstap van de leerling naar het VO en wat de verschillen/ veranderingen betekenen voor de leerling (houdt in gedachten dat de leerling binnen het PO maar één leerkracht heeft, de setting klein is, er meer veiligheid is, de klas bekend is evenals de omgeving, etc).

4. Toelichting tweede gesprek ouders en leerling

Toelichting tweede gesprek ouders en leerling (inclusief ondersteuner en eventueel contactpersoon PO)
- Dit gesprek wordt gevoerd door 2 personen van de VO-school (meestal OCO en ondersteuningsconsulent/ ondersteuner). - Voorstellen wie er aan tafel zitten. - Bespreek de verwachtingen en het doel van dit gesprek. - Het gesprek is deze keer echt met de leerling. Mogelijke vragen (om het kind op zijn gemak te stellen) - Op welke basisschool zit je? - Wat vind je van je leerkracht? - Hoeveel leerkrachten heb je? - Hoe vind je je klas? - Heb je vrienden? - Kun je makkelijk vrienden maken? En kun je vrienden ook behouden? - Wat is je leukste/ beste vak? - Welk vak vind je lastig/ vervelend? - Krijg je weleens extra hulp? Van wie? - Durf je vragen te stellen? - Wanneer heb je extra hulp nodig? - Word je weleens boos? - Hoe ziet dat er dan uit? Gooien met spullen/ vechten/ brutaal worden/ niets meer zeggen/ weglopen? - Wat vind je ervan dat je naar het VO/ een andere (grote) school gaat? - Wat is belangrijk voor ons om nog te weten over jou? - Dit is absoluut geen kruisverhoor. Het doel is om al pratend tot een gesprek te komen met het kind. Deze vragen kunnen dienen als leidraad. Na een tijdje geeft één van de contactpersonen van het VO het kind een rondleiding door school, ondertussen observerend hoe de nieuwe leerling zich gedraagt als hij kennis maakt met het personeel van school. Hoe doet hij dit? Is dit onhandig, is dit beleefd? Ook wordt er gekeken hoe het kind zich beweegt door de gangen en de lokalen. Hoe gaat het kind om met de informatie die hij krijgt? Ondertussen gaat de OCO verder in gesprek met ouders over de procedure van aanmelding bij de TC, het dossieronderzoek en de beslissing door de aannamecommissie van school. Na de rondleiding komen het kind en de contactpersoon weer terug bij de ouders. Dan is het ook goed om te kijken hoe het kind zich gedraagt richting zijn ouders, wat hij vertelt en óf hij iets vertelt over de rondleiding. Dan krijg je al informatie wat het kind opgevallen is en onthouden heeft.

5. Toelichting afweging plaatsing en ondersteuningsniveau

Toelichting afweging plaatsing en ondersteuningsniveau (dossieronderzoek)
1. Ervaring van beide gesprekken, observatie tijdens rondleiding en verkregen documenten vanuit dossieronderzoek (zie hieronder) samenvoegen. 2. In gesprek gaan met het ondersteuningsteam over de ondersteuningsbehoeften van de leerling en bespreken of de school een passend aanbod heeft. 3. Bij onduidelijkheden contact opnemen met ouders en/of PO. 4. Hierna afwegen of de leerling in aanmerking komt voor ondersteuningsniveau 3. Hierna terugkoppeling afweging aan ouders en PO geven. Dossieronderzoek; wie levert wat aan voor aanvraag ondersteuningsniveau 3? PO: - OPP; ondertekend door ouders, leerling ouder dan 12 jaar, leerkracht en opsteller OPP (meestal de IB-er). - OKR (vaak pas in maart- april beschikbaar) - LVS (leerlingvolgsysteem) - Eventueel logboek, advies of verslag van docent/ begeleider - Verzuimstaat Ouders: - Onderzoeksverslagen (niet ouder dan 2 jaar). - Indien onderzoeksverslag ouder is dan 2 jaar: omschrijving diagnose, kind-kenmerken en adviezen door onderzoeker (orthopedagoog/ psycholoog). Voorzien van datum en handtekening van de onderzoeker. - Verslagen van hulpverlening/ begeleiders. - Optioneel; zienswijze ouders ten aanzien van arrangement. VO: - Handtekening ouders, schoolleiding en leerling ouder dan 12 jaar voor akkoord. - Zienswijze ouders (als zij het niet eens zijn met aanvraag is dit verplicht). - Invullen aanvraag in Indigo; verwijst naar OPP/ documenten en voeg de verkregen informatie en documenten toe als bijlagen. - Begin maart wordt de leerling aangemeld bij VO. - Maart/ april; contact opnemen met PO voor warme overdracht. Opnieuw bevragen ondersteuningsbehoefte en nodige interventies/ inzet; zijn er veranderingen? Let op: er wordt gekeken naar ondersteuningsbehoeften en niet zozeer naar diagnose of kenmerken van.

6. Aanvraag bij Toelaatbaarheidscommissie (TC)

Aanvraag bij Toelaatbaarheidscommissie (TC) van Portfolio
Verwerken van informatie uit gesprekken en verkregen informatie/ documenten in de Indigo aanvraag. Route VO-TC 1. VO verzamelt alle documenten van PO en ouders (zoals hierboven beschreven). 2. Invullen aanvraag in Indigo door de OCO (kies voor aanvraag ondersteuningsniveau 3). Verwijs naar OPP/ documenten PO en voeg de verkregen informatie en documenten toe als bijlagen, 3. De TC beoordeelt de aanvraag en geeft en terugkoppeling aan de VO-school middels een mail/ brief. 4. <i>Indien er een positief advies is vanuit de TC:</i> contactpersoon van de VO-school bespreekt met de TC of de VO-school die de aanmelding gedaan heeft, de beste onderwijsplek is voor deze leerling. 5. De VO-school communiceert de toekenning of afwijzing (mail/ brief) met ouders en PO. 6. Inschrijven leerling door ouders.

7. Traject Ondersteuning

Voortraject ondersteuning

Voordat de leerlingen onder de begeleiding van de ondersteuner valt, zal er altijd een gesprek plaatsvinden tussen de ondersteuner en de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling. Bij voorkeur fysiek op locatie, maar kan ook telefonisch zijn.

Gesprek ouder(s)/verzorger(s):

- Voorstellen van ondersteuner en werkzaamheden binnen de school.
- Toestemming voor begeleiding vragen (mondeling is voldoende).
- Vragen wat is de ondersteuningsbehoefte vanuit ouders?
- Afspraken rondom frequentie en terugkoppeling.

Mogelijk afspraken en extra informatie verwerken in magister.

Contact mentor:

- Wat is het beeld van de ondersteuningsbehoefte vanuit de mentor?
- Afstemming/ informeren informatie, terugkoppelen, lijnen uitzetten, enzovoort.

Observatie(s):

- Eerste observaties vinden plaats in een van de regulieren lessen van de leerling na overleg met de vakdocent (het liefst met een observatiedoel).
- Indien nodig, observaties blijven herhalen bij verschillende klassen.
- Mogelijk contact met de aangewezen ambulante begeleider (IB) van de klas.

Indien nodig, opschaling van IB naar AB in overleg met OCO.

8. Doorlopende gespreksrichtlijnen

De onderstaande richtlijnen zijn in dit voorbeeld betreft de begeleiding van een leerling met de diagnose of kenmerken van ASS mogelijk i.c.m. andere problematiek.

Opstart/ kennismaking

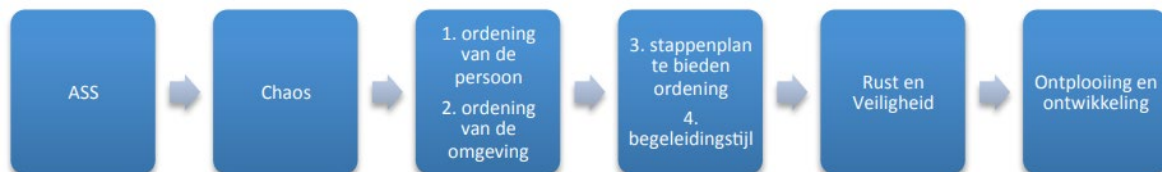
Tijdens de eerste afspraak wordt met de leerling besproken hoe de begeleiding in zijn werk gaat. Bied tijdens de eerste afspraak dezelfde structuur aan als in de vervolgafspraken of pas aan op de leerling.

Denk aan:

- Noem en laat bij aanvang zien wat de inhoud van het gesprek is, inclusief de tijdlijn (bijvoorbeeld cirkelvormig)
- Bespreek de langetermijndoelen van de begeleiding (maandelijks bespreken, zie figuur).
- Bespreek het doel van het huidige gesprek (is het daadwerkelijk duidelijk voor de leerling?)
- Bespreek en vraag wat er allemaal rond de leerling speelt (positief/negatief en thuis/school) en hoe de leerling thuis ontlaadt als hij/zij overprikkeld is.
- Schets een vooruitzicht naar de volgende afspraak en bespreek dit (visueel).

Na eerste afspraak:

- Noem en laat bij aanvang zien wat de inhoud van het gesprek is inclusief de tijdlijn.
- Bespreek het doel van dit gesprek.
- Bespreek de afgelopen week (positief/negatief en thuis/school).
- Bespreek de huidige manier van plannen (wat gaat goed en wat zijn de valkuilen)
 - Indien de huidige manier werkzaam is, bied controle aan.
 - Indien huidige manier niet werkt, overleg samen wat de mogelijkheden zijn.
Wanneer er geen werkbare mogelijkheid is, biedt opties aan en kies er samen één.
- Schets een vooruitzicht naar de volgende afspraak en bespreek dit.

Informeer ouders over hoe de begeleiding eruit komt te zien, zodat er extra zicht blijft op de leerling.

Protocol begeleiding

Na de opstart wordt er (samen) gekeken wat er de aankomende week (of tot de volgende afspraak) belangrijk is. Maak samen een planning op basis van de gemaakte afspraken.

Denk aan:

- Volg altijd het stappenplan van 'na de eerste afspraak'.
- Kijk altijd kritisch naar de manier van plannen, maar bied wel continuïteit aan.
- Bekijk magister (en/of ITL) samen en doorloop elk vak per uur (toetsen en/of huiswerk).
- Laat een verwachting uitspreken over wat er *onverwachts* nog bij kan komen.

Indien hier ruimte voor is, leg na elke vier weken meer verantwoordelijkheid bij de leerling.

Denk daarnaast ook aan het bieden van extra begeleiding op sociaal-emotioneel gebied.